

**ခုန်အဲန်ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရ၊
လီာ်ခါန်သးဝဲလီာ်ခိန်သ့န်
ကီာ်သူလုာ်
www.knuhq.org**

**ခုန်အဲန်ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရ၊ အလံာ်ဟ့န်ယုာ် ဆု
တံာ်မၤလၢကပီၤ ဟီာ်ခိန်ဒီဖျါန် တံာ်မုာ်တံာ်ခုန် အမုာ်နံၤ**

လါစးပတုာ်ဘၢန် (၂၀၂၁) နံန်

တနံၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲ ဟီာ်ခိန်ဒီဖျါန် တံာ်မုာ်တံာ်ခုန် အမုာ်နံၤ(International Day of Peace) လၢ ဘီမုာ်စာဖိုင်ကရ၊ (United Nations) ဟ်လီၤယာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. တနံန်အံၤ ဘီမုာ်စာဖိုင်ကရ၊ အတံာ်ဂ့ၢ်မိာ်ပုၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ “တံာ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၤ ဟီာ်ခိန် လၢတံာ်ထဲသိးတုၤသိး ဒီးတံာ်အိၣ်စံာ်အိၣ် ကျၢၤအဂီၢ် (Recovering better for an Equitable and Sustainable World)” န့ၣ်လီၤ. တံာ်ဂ့ၢ် လၢဘၣ်ထွဲဒီး ဟီာ်ခိန်ဒီဖျါန်တံာ်မုာ်တံာ်ခုန်အမုာ်နံၤ အတံာ်ပညိၣ်ကွၢ်စီ တနံန်ဘၣ်တနံန် လၢဘၣ်ထွဲဒီး တံာ်သူၣ်ထီၣ်တံာ်မုာ်တံာ်ခုန် ဒီး တံာ်ပတုာ်ကွၢ် တံာ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး အတံာ်မၤတဖၣ် န့ၣ် ပဝဲ ခုန်အဲန်ယုန်-ကညီဒီကလုာ်စာဖိုင်ကရ၊ ပတုာ်လီာ်ဒီး ဆိၣ်ထွဲဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအီၤထီၣ်ခိၣ် န့ၣ်လီၤ.

တံာ်ဂ့ၢ် အခိၣ်သ့ၣ် ဒီးတံာ်ဂ့ၢ်လၢ အကါဒိၣ်ကတၢ် လၢတံာ်ကမၤမုာ်ထီၣ်က့ၤ ဟီာ်ခိန်န့ၣ် မ့ၢ်ပုၤဟီာ်ခိၣ်ဖိ (ပုၤကူပုၤကညီ) အတံာ်ဘၣ်တံာ်ဘၢ ဒီး မ့ၢ်တံာ်ဒီတဒၢ ပုၤဟီာ်ခိၣ်ဖိတဖၣ်လၢ ကယဲာ် တံာ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး အတံာ်ဖဲးတံာ်မၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နိပစံးတံာ်အသိး, အလီာ်အိၣ်လၢ ပကဘၣ်ဒီတဒၢ ပုၤကူပုၤကညီတဖၣ် လၢအိၣ်ဝဲ လၢဟံၣ်လၢယီ, လၢကိၣ်ဧါကိၣ်ဧါ, လၢတံာ်ဖဲး အိၣ်မၤအိၣ်အလီာ်, လၢပုၤတဝါအပူၤ ဒီးလၢတံာ်လီာ် တတီၤဂ့ၢ်တတီၤဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

နီၣ်အသိး, တံာ်လဲလီာ်ကွၢ် ကယဲာ် လုာ်လံာ်ထူသန့, တံာ်ဆိကမိၣ်ဆိကမး, တံာ်ဆဲး တံာ်လၢ ဒီးတံာ်သူၣ်ထီၣ်ဆီလီၤတဖၣ် လၢဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဝဲ တံာ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး ဒီးတံာ်မၤသံ မၤဝီတဖၣ်န့ၣ် ပကဘၣ်မၤအီၤ သပုၢ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ထဲလၢ တံာ်သးအိၣ် ဆၢမၤန့ၢ် တံာ်မုာ်တံာ် ခုန် တမံၤဧါန့ၣ် တမ့ၢ်တံာ်လၢ အလၢဝဲပုၤဝဲ လၢတံာ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် တံာ်မုာ်တံာ်ခုန်အဂီၢ်ဘၣ်. မ့မ့ၢ် တခီ, တံာ်ဒီတဒၢ ပုၤကူပုၤကညီ ဒီးတံာ်ဂဲၤလီာ်ဟ့ၣ်လီၤပသး လၢတံာ်ဒုးလီၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ် တံာ်မုာ် တံာ်ခုန် အတံာ်ဖဲးတံာ်မၤ တမံၤဂ့ၢ်တမံၤဂ့ၢ်န့ၣ် ကမ့ၢ်တံာ်လၢ ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ တံာ်မုာ်လံာ်လၢ ပုၤဟီာ် ခိၣ်ဖိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အလီာ်အိၣ်လၢ ပကဘၣ်ဒီတဒၢ ပုၤအသးသမူ, အကိၣ်အကီၣ်, အဟံၣ် အယီ, အတံာ်စုလီာ်ခိၣ်ခိၣ် ဒီးတံာ်လုာ်အိၣ်သးသမူ အကျါအကျဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲပကွါကဒါကွါ ပထံပကီၢ် အတၢ်စံၣ်စါတဲစါန့ၣ် တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမး ဒီးတၢ်ဖံးတၢ် မၤတဖၣ် လၢတြီယာ်ဝဲ တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ် ဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီ, တၢ်တဘၣ်တဘၢ, တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး ဒီးတၢ်မၤသံမၤဝီတဖၣ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲ ထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမး ဒီး တၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တလီၤမၤကွံာ်န့ၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ် အိၣ်ထီၣ်ဝဲ တသ့လ့ၤတက့ၤဘၣ်. တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမး ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ လၢဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး အတၢ်မၤတဖၣ် န့ၣ် ပကဘၣ်ဒီတဒၢ, တြီဆၢ ဒီးမၤလီၤမၤကွံာ်အီၤလီၤ. ပလိၣ်ဘၣ် ခိၣ်န့ၢ် ဒီးသ့ၣ်ဘီၣ်သးစၢ် တဖၣ် လၢကပၣ်ယုာ်ပၣ်ဂီၢ်ဝဲ လၢတၢ်ဒီတဒၢပုၤကူပုၤကညီ အသးသမူ, ကွီဒီကီၣ်ဒီ, ပံာ်ယီ, ဇူသဝီ ဒီးတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်ဘျီယီန့ၣ် မၤလီၤမၤကွံာ် ကယဲၢ် တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမး ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢတဖၣ် လၢဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်တဂၢၢ်တကျါ ဒီးပုၤကူပုၤကညီ အတၢ်တဘၣ် တဘၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၆ ခုၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စၢ်ဖိၣ်ကရၢ အိၣ်ဒီး အတၢ်အညိၣ်ကွါစိ လၢကဒီတဒၢ ထံဖိကီၢ်ဖိကမျါ အသးသမူ, အဟံၣ်အယီ, အဇူသဝီ, အတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ် ဒီးအတၢ်ဖံးအိၣ် မၤအိၣ်အသိး တၢ်ဒီတဒၢ အတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢ အလီၢ်အိၣ်သပုၢ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤကိး ဂၤဒဲးန့ၣ် အိၣ်ဒီးအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် အလၢအပဲၤ လၢကဒီတဒၢလီၤအသးသမူ ဒီးအတၢ်စုလီၢ် ခိၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အုၣ်ကီၤ ထံဖိကီၢ်ဖိကမျါ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်, တၢ်ထဲသိးတုၤသိး ဒီးတၢ် စံၣ်ညိၣ်ပၤလီၤသးအဂီၢ် ဒီးလၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ထံကီၢ် လၢ ဖဲၣ်ဒဲးဒဲးဒဲးခိၣ်မိၣ်ကရၢစံၣ် အကျဲသနူ အဂီၢ်န့ၣ် ပကဘၣ်ဂဲၤလိာ်အီၤ တုၤတၢ်ပညိၣ်ကွါစိတဖၣ်အံၤ လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်တစုန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိး ဒီး တၢ်ပညိၣ်ကွါစိတဖၣ်အံၤ ကလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ် ပဝဲ ခုၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ် စၢ်ဖိၣ်ကရၢအံၤ ပကမၤသကိးတၢ်ဒီး ကယဲၢ် တၢ်ကရၢကရိ ဒီးပုၤတဂၤဂ့ၤ တဂၤဂ့ၤ လၢဂဲၤလိာ် ဝဲလၢ တၢ်ဘၣ်တဘၢ လၢပုၤကူပုၤကညီ အသးသမူအဂီၢ်, ဒီးခွဲးယာ် တၢ်ထဲသိးတုၤသိး, တၢ်ဖံးအိၣ်မၤအိၣ် ဒီးတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၇ ထံဖိကီၢ်ဖိကမျါခဲလၢာ် ကပူၤဖျဲးဒီး ကယဲၢ် တၢ်မၤပျံၤမၤဖုး, တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီ, တၢ်ဖွဲးန့ၣ်သဝီတဖၣ် ဒီးအိၣ်ဒီး တၢ်ဘၣ်တဘၢ, တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ် ဒီးတၢ်အိၣ်ကုးအိၣ်ပုၤ ကိးဂၤဒဲး န့ၣ်တက့ၢ်.

ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ်
ခုၣ်အဲၣ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စၢ်ဖိၣ်ကရၢ
လီၢ်ခၢၣ်သးဝဲၤလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်